

Jordbruksdepartementet
103 33 STOCKHOLM

REMISSVAR: Genomförande av det växtgenetiska Fördraget (Jo 2007/2674)

Centrum för biologisk mångfald (CBM) har beretts tillfälle till yttrande över Jordbruksverkets (SJV) rapport *Genomförande av det växtgenetiska Fördraget* (Dnr 22-30/07) avseende följderna av sMTA och vill härmed lämna följande synpunkter.

1. CBM anser att SJVs genomgång och analys av att sMTA införs är bra och täckande. Inte minst värdefullt har det varit att ges möjlighet att läsa de svar som inkom med anledning av remissrundan 2007 där många goda reflektioner blev kommenterade av SJV. CBM avstår därför från att upprepa flera av de påpekanden som har gjorts av andra remissinstanser och väljer att beröra ett antal förhållanden som inte tidigare kommenterats.

2. *Är förenklat tillträde en förenkling?* SJV framhåller i sin rapport att NordGen (tidigare Nordiska genbanken) kommer att behöva hantera flera olika materialöverföringsavtal fram till dess frågan om växtmaterial utanför Bilaga 1 till Fördraget samt annan användning än till jordbruk och livsmedel löses av Fördragets styrande organ. Detta är också NordGens uppfattning. På uppdrag av Nordiska Ministerrådet utredde nyligen en nordisk arbetsgrupp konsekvenserna av sMTA för NordGens arbete¹. SJV berör omnämner denna utredning på sid. 5, andra stycket. Arbetsgruppens förslag var att tills vidare använda tre olika MTA för olika ändamål: (a) sMTA för växtmaterial enligt Bilaga 1, (b) ett nytt NordGen-MTA för växtmaterial utanför Bilaga 1 eller för annan användning än forskning/växtförädling/undervisning inom mat och jordbruk, samt (c) ett hobby-MTA för all annan användning. Detta förefaller att vara allt annat än en förenkling.

I rapporten lyfter arbetsgruppen fram exempel på genbanker/institut som med hjälp av en förklarande "kappa" väljer att komma runt problemet kring av behöva använda flera olika MTA. Hit hör t.ex. de stora holländska och tyska genbankerna (CGN

¹ Access and acquisition guidelines for plant material in NordGen. Rapport, 77 sid. (ännu ej offentlig)

2008-08-25

2(2)

och IPK). CBM bedömer att detta förfarande också borde kunna utnyttjas av NordGen. I annat fall kommer de nordiska samlingarna sannolikt inte att kunna föras till det planerade europeiska integrerade systemet av genbanker AEGIS som nu står i begrepp att realiseras. Från ett svenskt perspektiv borde huvudsaken vara att så mycket material som möjligt ställs till förfogande för användare, även sådant som ej är upptaget på Fördragets Bilaga 1.

Inom Programmet för Odlad Mångfald POM, som CBM koordinerar, har också diskuterats behovet av MTA vid distribution av växtmaterial från den nationella genbanken och särskilt som omfattande klonförökat material samlas in. Hur detta kommer att utformas kommer att diskuteras i nära samarbete med NordGen.

3. *Efterlevnad och kontroll.* CBM delar synpunkten att ett kontrollsystem inte är resursmässigt försvarbart och stödjer därför förslaget att hellre ge finansiellt bidrag till fonderna under Fördragets Governing Body samt uppmana till frivilliga bidrag.

4. *Andra åtgärdsförslag.* CBM stödjer SJVs förslag att lättillgänglig och informativ information om Fördraget och sMTA behöver tas fram. CBM vill samtidigt föreslå att man i detta sammanhang också tar upp de bakomliggande visionerna till Fördraget, varför det har tillkommit samt dess relevans i en global kontext.

Detta remissvar har beretts av Pernilla Malmer och Jens Weibull på uppdrag av undertecknad.

Uppsala, dag som ovan

Urban Emanuelsson
Föreståndare